Region Gävleborg

Datum 2019-09-16 **Dnr** 05, HSN 2019/157

Ekonomi Hälso- och sjukvård
Upprättare Erik Lundgren

Redovisning av medelsförvaltning januari - augusti 2019

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås besluta följande:

1. Godkänna redovisning av medelsförvaltning januari – augusti 2019.

2 Uppdra till hälso- och sjukvårdsdirektören att fortsätta genomföra åtgärder med effekt under 2019 som inte försämrar tillgänglighet och kvalitet i kärnverksamheten.

3. Redovisningen överlämnas till regionstyrelsen.

Sammanfattning

Resultatet för perioden uppgick till -86,9 mnkr jämfört med budgeterade 64,6 mnkr, d.v.s. en avvikelse med -151,5 mnkr. Verksamhetens intäkter uppgick till 5 210,0 mnkr och avvek positivt mot budget med 101,2 mnkr. Den främsta förklaringen bakom denna avvikelse är högre specialdestinerade statsbidrag (52 mnkr). Verksamhetens kostnader uppgick till 5 296,9 mnkr och avvek negativt mot budget med 252,7 mnkr. Främsta orsaker var att kostnader för inhyrd personal översteg budget med 139,2 mnkr och kostnader för egen personal med 41,1 mnkr. Finansiella kostnader uppgick till 2,7 mnkr, -0,7 mnkr lägre än budget.

Prognostiserat resultat för helåret uppgår till -253,1 mnkr jämfört med budgeterade 0 mnkr. Verksamhetens intäkter beräknas bli 202,4 mnkr högre än budgeterat. Främsta anledning till ökningen är ökade specialdestinerade statsbidrag. Verksamhetens kostnader förväntas bli 455,5 mnkr högre än budget, vilket främst förklaras av högre kostnader för inhyrd personal och egen personal.

Periodens investeringar uppgick till 32,8 mkr vilket var betydligt lägre än planerat. Beslut i Hälso- och sjukvårdsledningen att för tillfället avvakta investering i operationsrobot påverkar med ett 18 mkr lägre investeringsbelopp än planerat. Investeringsprognosen uppgår till 67,8 mkr, vilket är 49,4 mkr lägre än budget. Största anledningen till avvikelsen är ovan nämnda operationsrobot samt förseningar i upphandlingsprocesser av övrig utrustning, där den största är en re-investering i magnetröntgen utrustning i Gävle för 13 mkr

Mål och satsningar inom nämndens prioriterade områden för 2019 bedöms helt eller delvis kunna uppnås under året.

Ärendet

Ekonomi Hälso- och sjukvård
Upprättare Erik Lundgren

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar medelsförvaltning för perioden januari – augusti 2019 samt prognos för 2019.

Budget

Regionfullmäktige har i budget 2019 tilldelat hälso- och sjukvårdsnämnden en ram på 6 072,0 mnkr. I nämndens årsplan finns ett antal politiska prioriteringar för nämnden, som t.ex. tillgänglig, jämlik och effektiv öppenvård i Gävleborg, hälso- och sjukvård ur patientens perspektiv, minskad sjuklighet, förebyggande och tidiga insatser, samt delaktiga medarbetare.

De främsta satsningarna är 11,7 mnkr för kompetensförsörjning genom förstärkta löner till sjuksköterskor och motsvarande yrkesgrupper samt tillskott på 4,0 mnkr för att genomföra åtgärder enligt nämndens översyn av ögonsjukvården i länet. Utöver detta tillskott på 11,0 mnkr samt 4,2 mnkr som avser kostnadstäckning av Asyl- och Migranthälsan samt Hälsotorg.

Investeringsramen för maskiner och inventarier uppgår till 117,0 mnkr.

Periodens resultat

Resultatet för perioden uppgick till -86,9 mnkr jämfört med budgeterade 64,9 mnkr, d.v.s. en avvikelse med -151,5 mnkr. Verksamhetens intäkter uppgick till 5 210,0 mnkr och avvek positivt mot budget med 101,2 mnkr. Den främsta förklaringen bakom denna avvikelse är högre specialdestinerade statsbidrag (52 mnkr). Verksamhetens kostnader uppgick till 5 296,9 mnkr och avvek negativt mot budget med 252,7 mnkr. Främsta orsaker var att kostnader för inhyrd personal översteg budget med 139,2 mnkr samt kostnader för egen personal med 41,1 mnkr. Finansiella kostnader uppgick till 2,7 mnkr, -0,7 mnkr lägre än budget.

För perioden redovisade Ledning (1,4), Hälso- och sjukvårdsgemensamma resurser (8,4), Extern produktion (2,1) samt Smittskydd och Vårdhygien (7,3) överskott och positiv budgetavvikelse. Intern produktion (-135,7) redovisade underskott och negativ budgetavvikelse.

Resultatprognos

Resultatprognosen för året uppgår till -253,1 mnkr. Verksamhetens intäkter beräknas uppgå till 7 865,7 mnkr, vilket är 202,4 mnkr högre än budgeterat. Främsta anledning är ökade specialdestinerade statsbidrag. Ett tillkommande statsbidrag är en primärvårdsreform mot Nära Vård (52 mnkr) och att statsbidraget kopplat till utvecklade förutsättningar för vårdens medarbetare har en överenskommelse som är 31 mnkr mer än budgeterat. Intäkterna kopplat till försäljning hälso- och sjukvård samt övriga externa intäkter bedöms bli högre än budgeterat.

Verksamhetens kostnader förväntas uppgå till 8 118,8 mnkr, vilket är 455,5 mnkr högre än budgeterat. Ökningen finns främst inom inhyrd personal 222,5 mnkr, samt löner och arvoden 118,5 mnkr. Finansiella kostnader prognostiseras bli 0,5 mnkr lägre än budget.

Smittskydd och Vårdhygien (1,7), Extern produktion (13,6) och Hälso- och sjukvårdsgemensamma resurser (26,8) prognostiserar överskott och positiv budgetavvikelse. Intern produktion (-291,1) och Ledning (-4,1) prognostiserar underskott och negativ budgetavvikelse för helåret.

Hantering av underskott
Nämnden prognostiserar ett underskott med 253,1 mnkr, vilket motsvarar 4,2 procent av budgeterat anslag. Prognosen innebär en intäktsökning med 3,1 procent och en kostnadsökning med 2,8 procent jämfört med föregående år. Under januari – augusti ökade kostnaderna med 3,1 procent jämfört med motsvarande period förra året. Intäktsökningen uppstår huvudsakligen av ett ökat anslag samt ökade statsbidrag. De prognostiserade specialdestinerade statsbidragen är cirka 40 % högre än föregående år.

Arbete med kortsiktiga åtgärder pågår. Målet är exempelvis att ta del av riktade statsbidrag till lägsta möjliga kostnad samt att sänka kostnaden för inhyrd personal jämfört med föregående år. Hälso- och sjukvårdsdirektören presenterade en åtgärdsplan med åtgärder emot underskottet i samband med Hälso- och sjukvårdsnämnden i maj 2019. Arbetet med dessa åtgärder fortgår och nedan följer en statusuppdatering för en del av dessa åtgärder som förväntades ge ekonomisk effekt 2019;

- Oberoende av inhyrd personal
  Kostnaderna för inhyrd personal är 17 mnkr lägre än motsvarande period föregående år, vilket motsvarar -7,7 % i kostnadsutveckling.

- Bemanningsöversyn
  Denna bemanningsöversyn gjordes i maj och åtgärderna förväntades börja ge effekt efter sommaren. Kostnadsutvecklingen för egen personal har minskat under sommaren.

- Sortimentsoptimering
  Arbetet med denna översyn har inte gett någon synbar effekt än men arbetet planeras ge effekt ifrån årsskiftet.

- Asyl- och migranthälsan
  Denna funktion kommer från och med 1 september att vara en enhet inom Specialmedicin och med en reducerad bemanning.

- Köpt vård
  Fakturagranskning och fler genomförda operationer än motsvarande period föregående år har varit med och bidragit till att kostnadsutvecklingen på köpt vård har sjunkit ifrån 4,1 % efter maj månad till 1,5 % efter augusti.

- Uppsägning av mellanlänsavtal

Uppsägningen av detta avtal med Region Uppsala har bidragit till att faktureringen emot Region Uppsala är 2 Mkr högre efter 8 månader.

- Externa utbildningar, externa lokaler
  Kostnaderna för utbildningar är 3,5 % lägre än motsvarande period föregående år.

- Patienttransporter
  Kostnaderna för helikoptertransporter är 2 mnkr lägre än motsvarande period föregående år.

Arbetet med denna åtgärdsplan bedöms fortsätta att ge effekt samt att åtgärdsplanen även består av aktiviteter som kommer att ge effekt från och med 2020.

Investeringar
Periodens investeringar uppgick till 32,8 mkr vilket var betydligt lägre än planerat. Beslut i Hälso- och sjukvårdsledningen att för tillfället avvakta investering i operationsrobot påverkar med ett 18 mkr lägre investeringsbelopp än planerat. De största investeringarna under perioden är en kombinerad interventions- och datortomografiutrustning för 12,1 mkr samt ambulanser för 7,5 mkr.

Investeringsprognosen uppgår till 67,8 mkr, vilket är 49,4 mkr lägre än budget. Största anledningen till avvikelsen är ovan nämnda operationsrobot samt förseningar i upphandlingsprocesser av övrig utrustning, där den största är en re-investering i magnetröntgen utrustning i Gävle för 13 mkr. Pågående investeringar under hösten är bland annat transportventilatorer för 3,5 mkr, som används för att sköta andningen åt sövda patienter under transport mellan våra sjukhus samt mellan enheter inom sjukhusen till exempel ifrån intensivvård till röntgen.

Uppföljning av verksamhetsplan samt måluppfyllelse

Ekonomi Hälso- och sjukvård
Upprättare Erik Lundgren

I hälso- och sjukvårdsnämndens årsplan finns ett antal satsningar och målsättningar inom prioriterade områden. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har upprättat en verksamhetsplan med aktiviteter för uppfyllande av målen, som beslutats av hälso- och sjukvårdsdirektören. En sammanfattad uppföljning av verksamhetsplanen med måluppfyllelse per den 31 augusti 2019 samt en årsprognos redovisas här.

Produktion

Minskat antal besök hos läkare och ökat antal besök hos sjuksköterskor är en del av den förändring som nu genomförs inom primärvården i länet. Flera enheter arbetar med att överföra arbetsuppgifter från läkare till sjuksköterska eller annan yrkeskategori som ett led i att använda resurserna effektivare. Den utökade vårdgarantin som gäller från årsskifte där man numera inkluderar samtliga legitimerade yrkeskategorier driver på denna förändring.

Kösituationen till operation har förbättrats något och totalt ser vi att antalet operationer har ökat. Inom sjukhusen är beläggningsgraden fortsatt hög.

Medarbetare

Den omfattande satsning som görs i syfte att göra förvaltningen oberoende av inhyrd personal har inneburit en nettoökning på 63 sjuksköterskor och 27 läkare med fast anställning inom Region Gävleborg, sedan årsskiftet.

I enlighet med satsningen på chefers förutsättningar har biträdande chefer anställts, vilket bedöms ha stor betydelse för chefernas arbetsmiljö och möjlighet att vara bra ledare.

Miljö

Hälso-och sjukvårdsförvaltningen har en rad pågående aktiviteter enligt miljöpolicyn. Det handlar om allt från minskning av resor med bil till begränsad användning av antibiotika och medveten avfallshantering. Vi använder oss i stor uträckning av videomöten för att undvika resor till och från möten. På årets första tre månader har antalet resor med bil i tjänsten minskat med ca 6 %.

I planering inför till- och ombyggnationer av sjukhusen är miljöhänsyn en naturlig del som beaktas. Den nya miljöutbildningen är klar och våra medarbetare har påbörjat utbildning. Statistik från kompetensportalen är tyvärr inte tillgänglig. Prognosen är att merparten av de aktiviteter som planerats kommer att genomföras.

Prioriterade områden

Ekonomi Hälso- och sjukvård
Upprättare Erik Lundgren

God och Nära Vård
Mål: Utveckla den nära vården.
Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade i januari 2019 att ge HSD i uppdrag att fortsätta arbetet med att utveckla en god och nära vård i Gävleborg i enlighet med den inriktning och de åtgärder som beskrivits i utredningen om God och nära vård. Sedan årsskiftet har arbetet fokuserats på att skapa en struktur arbetet, och göra treårsplaner för sju programområden:

- Digitalisering och Medicinsk teknik
- Vårdform 0: Prevention och goda levnadsvanor
- Vårdform 1: Digitala vårdmöten
- Vårdform 2: Digitala vårdrum
- Vårdform 3: Hälsocentral
- Vårdform 4: Närvårdscenter
- Vårdform 5: Specialiserad sjukhusvård

41 utvecklingsprojekt har identifierats inom de sju programområdena. I september kommer en ny web att publiceras där vi samlat strukturen, projekten och de programdirektiv som styr varje programområde, med syfte och mål för de kommande tre åren, tillsammans med information om konkreta pågående satsningar inom God och nära vård.

Varje programområde leds av en tvärsammansatt styrgrupp med verksamhets-chefer från specialist-vård och primärvård, privata vårdaktörer och (i fyra programområden) kommunal representation. Samtliga verksamhetschefer inom hälso- och sjukvården i Gävleborg sitter med i minst en av dessa sju styrgrupper, vilket återspeglar att omställningen berör hela hälso- och sjukvården.

Samverkan med länets kommuner sker på strategisk nivå via Länsledning Välfärd, i en mängd befintliga samverkansforum och genom medverkan i styrgrupperna för God och nära vård. Samverkan med de privata aktörerna inom Hälsovalet sker i befintliga samverkansforum och i styrgrupperna för God och nära vård.

Pågående satsningar i nuläget är ökat fokus på dialog och förankring i alla intressentgrupper, planering av medarbetardagar, planering av medborgardialoger, delaktighet från patientföreningar, anhöriga och befolkning, den kulturella resan genom förändringsledning, digitalisering, samt samverkan och erfarenhetsutbyte med övriga regioner i Sverige och SKL. Några av de konkreta satsningar som just nu bygger framtidens vård är utveckling av digitala vårdmöten, patientkontrakt, mobila team, LIVA-appen, Framtidsbygget, utvecklad samverkan kring äldres hälsa, Kunskapsstyrning, utvecklad samverkan primärvård-sjukhusvård för folksjukdomarna, och fortsatt kompetensutveckling och utveckling av en god arbetsmiljö.

Målet bedöms att kunna nås.

Hälso- och sjukvård ur patientens perspektiv
Mål: Förbättra tillgängligheten.
Förvaltningen kan nu ta del av statistik gällande den nya vårdgarantin som handlar om andel patienter som får medicinsk bedömning inom tre dagar. Här ligger resultatet för perioden januari till augusti i genomsnitt på 79 %, vilket är jämförbart med resultatet i riket. Inom telefontillgänglighet i primärvården uppvisar vi resultat på 92 % jämfört med rikets 89 %.

Vi ser positiva trender gällande exempelvis väntande till operation och konstaterar att antalet genomföra operationer har ökat något.

Antalet genomförda besök inom den sjukhusbundna specialistvården har ökat med 2,7 % jämfört med samma period i fjol.

Responstiden inom ambulansen ligger väl under uppsatta målnivåer; 9,7 minuters responstid på prio 1 larm, att jämföra med en målnivå på 15 minuter.

Målet bedöms att kunna nås helt eller delvis

Mål: Förbättra kontinuiteten kring patienten.
I takt med att vi blir oberoende av inhyrd personal ser vi också att kontinuiteten ökar. Inom primärvården har vi fortfarande en del utmaningar framför oss gällande inhyrd personal. Målet bedöms kunna nås helt eller delvis.

Målet följs upp kontinuerligt genom ett kontinuitetsindex (MFPC), som visar att kontinuiteten till läkarbesök i Gävleborg ligger något lägre än rikets snitt.

Jämlikt och hälsofrämjande hälso- och sjukvård
Mål: Minska vårdskadorna.
Inom verksamheterna görs insatser för att minska vårdskadorna, både vad gäller vårdrelaterade infektioner och läkemedelsgenomgångar.

Inom verksamheterna görs insatser för att minska vårdskadorna, både vad gäller vårdrelaterade infektioner och läkemedelsgenomgångar. Jämfört med föregående år noteras förbättringar, där till exempel enkla läkemedelsgenomgångar ökat med 32 %. Målet bedöms nås helt eller delvis.

Målet bedöms nås delvis.

Mål: Effektivare omhändertagande vid psykisk sjukdom.
Samtliga hälsocentraler har deltagit i Brief Intervention, en modell för integrerad primärvårdspsykolog som ger en kort väntetid till psykologiska insatser. En särskilt remissmall har framtagits för att underlätta vårdflödet. Under perioden har verksamheterna förankrat och kvalitetssäkrat de vårdriktlinjerna som ska gälla

mellan Primärvården och Vuxenpsykiatrin och implementeringen har påbörjats. Målet bedöms kunna nås helt eller delvis.

Delaktiga medarbetare – en attraktiv arbetsgivare
Mål: Stark delaktighet hos medarbetarna.
Förvaltningen har haft ett mycket bra resultat i medarbetarenkäten för 2018, där värdet på HME uppgick till 78,2 . Gällande värdegrunden var det 71 % som ansåg att vi arbetar enligt denna. Målet bedöms kunna uppnås helt.

Mål: Sjukskrivningarna ska minska
Sjukfrånvaron uppgår per 31 augusti till 5,6 % mot 5,8 % motsvarande period i fjol. Målet bedöms uppnås.

Expedieras till
Regionstyrelsen
Hälso- och sjukvårdsdirektör
Chefscontroller
Regionstab ekonomi

Underskrifter

Göran Angergård
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Erik Lundgren
Chefscontroller